



Instytut Badań
nad Turcją



Disinformation
in MENAT

Raport

Sabotaż kolejowy w Polsce w tureckiej infosferze: analiza narracji i dezinformacji

Kraków 2025

Spis treści

O projekcie.....	1
Autorki publikacji.....	1
Wprowadzenie.....	2
Rozdział 1. Tureckojęzyczne media o sabotażu w Polsce.....	3
Rozdział 2. Informacje o wydarzeniach w Polsce na platformach internetowych.....	11
Rozdział 3. Wnioski i rekomendacje.....	18

O projekcie



Instytut Badań
nad Turcją



Disinformation
in MENAT



Projekt finansowany z budżetu państwa w ramach konkursu Ministra Spraw Zagranicznych RP „Dyplomacja Publiczna 2024-2025 - wymiar europejski i przeciwdziałanie dezinformacji”.

Publikacja wyraża wyłącznie poglądy autora i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Autorki publikacji



Karolina Wanda Olszowska

Prezes i współfundator Instytutu Badań nad Turcją

Turkolożka, historyczka, doktor nauk humanistycznych, adiunkt w Instytucie Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prezeska i współfundatorka Instytutu Badań nad Turcją. Autorka książki „Relacje turecko-amerykańskie i turecko-sowieckie w latach 1945-1952”, Kraków 2023.



Justyna Oszust

Ekspert Instytutu Badań nad Turcją

Studentka turkologii na Uniwersytecie Jagiellońskim, członkini Instytutu Badań nad Turcją, konsultantka w Regionalnym Ośrodku Debaty Międzynarodowej w woj. śląskim i małopolskim. Uczestniczka Letniej Szkoły Turkologii YTB-TÖMER w Ankarze i Międzynarodowych Warsztatów Tłumaczeń Literackich w Ankarze.

Wprowadzenie

16 listopada 2025 roku na odcinku trasy Warszawa-Lubin zniszczono fragment torów kolejowych. Premier Donald Tusk poinformował, że zniszczenie zostało dokonane na skutek eksplozji ładunku wybuchowego. Sprawcami dywersji było dwóch obywateli Ukrainy, którzy zostali uprzednio zwербowani przez rosyjskie służby wywiadowcze. Po wysadzeniu torów kolejowych zbiegli na Białoruś.

Podobnie jak w przypadku naruszenia polskiej przestrzeni powietrznej przez rosyjskie drony po kolejnym incydencie bardzo szybko w infosferze zaczęły pojawiać się rosyjskie narracje dezinformujące. Polska została przedstawiona jako państwo, które spowodowało incydent, aby następnie oskarżyć o niego Rosję i uzasadnić w ten sposób dalsze dostawy sprzętu na Ukrainę. Jednocześnie przytaczane są wypadki ataków na infrastrukturę we Francji, Niemczech, Czechach, co ma być dowodem, że Europa zaczęła być ofiarą chaosu, który wywołała, pomagając Ukrainie[1].

W polskich mediach społecznościowych również pojawiły się bardzo szybko przykłady rosyjskiej dezinformacji[2]:

- negacje aktów dywersji i wybuchów;
- oskarżanie o prowokacje stronę ukraińską oraz media;
- zarzucanie, że wybuch miał odwrócić uwagę od afery korupcyjnej na Ukrainie.

[1] Narracje dezinformacyjne na temat sabotażu polskich linii kolejowych, <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/narracje-dezinformacyjne-na-temat-sabotazu-polskich-linii-kolejowych>

[2] Dywersanci zniszczyli tory kolejowe. Dezinformacja podważa ustalenia służb, „Demagog”, https://demagog.org.pl/fake_news/dywersanci-zniszczyli-tory-kolejowe-dezinformacja-podwaza-ustalenia-sluzb/

Rozdział 1.

Tureckojęzyczne media o sabotażu w Polsce

Tureckie popularne media

Nazwa mediów	Tytuł	Pojawiające się treści
Yeni Şafak 19.11.2025	Ostatni rosyjski konsulat w Polsce został zamknięty[3]	- Minister spraw zagranicznych Radosław Sikorski oświadczył, że Rosja nie zaprzestała ataków sabotażowych na Polskę — przeciwnie, doszło do ich eskalacji. Podkreślił, że gdy działania szpiegowskie i sabotażowe niosą ryzyko utraty życia, nie można już mówić wyłącznie o sabotażu, lecz o „terroryzmie państwowym”. - Dodał, że Polska nie zamierza zrywać stosunków dyplomatycznych z Rosją. - Premier Donald Tusk poinformował o akcie sabotażu — wysadzeniu torów kolejowych na linii Warszawa–Lublin, którą transportowana jest pomoc dla Ukrainy. - Tusk przekazał później, że zidentyfikowano dwie osoby, które przeprowadziły tę akcję z użyciem materiałów wybuchowych, i że byli to obywatele Ukrainy współpracujący, według polskich służb, z rosyjskim wywiadem.
Hürriyet 17.11.2025	Polska powiadomiła o sabotażu linii kolejowej Warszawa-Lublin[4]	- Premier Polski Donald Tusk poinformował, że uszkodzenia na linii kolejowej Warszawa–Lublin zostały wczoraj spowodowane aktem sabotażu z użyciem materiałów wybuchowych. - Sekretarz Generalny NATO Mark Rutte przekazał, że Sojusz pozostaje w kontakcie z polskimi władzami w sprawie wczorajszej eksplozji na tej samej linii kolejowej.
Hürriyet 18.11.2025	Sabotaż kolei w Polsce... jak zwykle podejrzanym jest Rosja[5]	- Premier Polski Donald Tusk oświadczył, że linia kolejowa została zniszczona w wyniku sabotażu z użyciem materiałów wybuchowych. - Podkreślił, że jest to kluczowy szlak wykorzystywany do transportu pomocy dla Ukrainy.

[3] Polonya'da Rusya'nın son konsolosluğu da kapatılıyor, <https://www.yenisafak.com/dunya/polonyada-rusyanin-son-konsoloslugu-da-kapatiliyor-4770231>

[4] Polonya, Varşova-Lublin demir yoluna sabotaj düzenlendiğini duyurdu, <https://www.hurriyet.com.tr/dunya/polonya-varsova-lublin-demir-yoluna-sabotaj-duzenlendigini-duyurdu-43021941>

[5] Polonya'da demiryoluna sabotaj... Olağan şüpheli Rusya, <https://www.hurriyet.com.tr/dunya/polonyada-demiryoluna-sabotaj-olagan-supheli-rusya-43022711>

		• Zwrócił także uwagę, że osoby udające się do Kijowa — w tym zagraniczni przywódcy — wjeżdżają na Ukrainę pociągiem właśnie przez Polskę.
A Haber 19.11.2025	Ostatni rosyjski konsulat w Polsce został zamknięty[6]	• Minister spraw zagranicznych Radosław Sikorski oświadczył, że Rosja nie zaprzestała ataków sabotażowych na Polskę — przeciwnie, doszło do ich eskalacji. Podkreślił, że gdy działania szpiegowskie i sabotażowe niosą ryzyko utraty życia, nie można już mówić wyłącznie o sabotażu, lecz o „terroryzmie państwowym”. • Dodał, że Polska nie zamierza zrywać stosunków dyplomatycznych z Rosją. • Premier Donald Tusk poinformował o akcie sabotażu — wysadzeniu torów kolejowych na linii Warszawa–Lublin, którą transportowana jest pomoc dla Ukrainy. • Tusk przekazał później, że zidentyfikowano dwie osoby, które przeprowadziły tę akcję z użyciem materiałów wybuchowych, i że byli to obywatele Ukrainy współpracujący, według polskich służb, z rosyjskim wywiadem.
TRT Haber 19.11.2025	Ostatni rosyjski konsulat w Polsce został zamknięty[7]	• Minister spraw zagranicznych Radosław Sikorski oświadczył, że Rosja nie zaprzestała ataków sabotażowych na Polskę — przeciwnie, doszło do ich eskalacji. Podkreślił, że gdy działania szpiegowskie i sabotażowe niosą ryzyko utraty życia, nie można już mówić wyłącznie o sabotażu, lecz o „terroryzmie państwowym”. • Dodał, że Polska nie zamierza zrywać stosunków dyplomatycznych z Rosją. • Premier Donald Tusk poinformował o akcie sabotażu — wysadzeniu torów kolejowych na linii Warszawa–Lublin, którą transportowana jest pomoc dla Ukrainy. • Tusk przekazał później, że zidentyfikowano dwie osoby, które przeprowadziły tę akcję z użyciem materiałów wybuchowych, i że byli to obywatele Ukrainy współpracujący, według polskich służb, z rosyjskim wywiadem.

[6] Polonya'da Rusya'nın son konsolosluğu da kapatılıyor, <https://www.ahaber.com.tr/dunya/2025/11/19/polonyada-rusyanin-son-konsoloslugu-da-kapatiliyor>

[7] Polonya'da Rusya'nın son konsolosluğu da kapatılıyor, <https://www.trthaber.com/haber/dunya/polonyada-rusyanin-son-konsoloslugu-da-kapatiliyor-926345.html>

CNN Türk 18.11.2025	Eksplzja na torach kolejowych. Czy Rosja sabotowała Polskę?[8]	• Na linii kolejowej Warszawa–Lublin doszło do eksplozji. Premier Donald Tusk określił incydent — na trasie kluczowej również dla transportu broni na Ukrainę — jako „sabotaż”. • Atak nastąpił po serii podpaień, aktów sabotażu i cyberataków w Polsce oraz innych państwach europejskich w ostatnich miesiącach. Warszawa wielokrotnie obwiniła Rosję o podobne działania, podczas gdy Moskwa konsekwentnie zaprzeczała takim oskarżeniom. • W październiku w Polsce zatrzymano osiem osób podejrzanych o rzekome planowanie sabotażu na rzecz Rosji.
Anadolu Ajansı 17.11.2025	Polska: wczoraj doszło do sabotażu linii kolejowej Warszawa-Lublin[9]	• Tusk powiedział: „Do aktu sabotażu doszło na linii Warszawa–Lublin, w miejscowości Mika. Eksplozja materiałów wybuchowych zniszczyła fragment torów kolejowych”. • Podkreślił, że linia ta ma kluczowe znaczenie dla dostarczania pomocy Ukrainie.

Powyżej przedstawione zostały artykuły prasowe dotyczące sabotażu dokonanego w Polsce, czyli próby wysadzenia torów na odcinku Warszawa-Lublin. Przeanalizowane zostały te same tytuły, które pisały o naruszeniu polskiej przestrzeni powietrznej przez rosyjskie drony. Artykułów jest znacznie mniej, nie wszystkie tytuły prasowe zdecydowały się na publikację jakichkolwiek informacji. Artykuły są informacyjne, nie zawierają żadnych komentarzy ani opinii ekspertów. Jednocześnie w znacznie mniejszym stopniu niż w przypadku dronów, pojawia się tzw. fałszywy obiektywizm, bo jedynie CNN Türk przedstawił rosyjską narrację mianowicie zaprzeczenie działania, a także podkreślił, że październikowe aresztowania były za „rzekome” planowane próby sabotażu. Jednocześnie warto zaznaczyć, że wszystkie teksty poświęcone zamknięciu konsulatu w Gdańsku pochodzą z doniesień PAP i zacytowane zostały identycznie bez względu na tytuł przedruku. Jedynie gazeta Hürriyet w tekście z 20 listopada opisała atak na Ambasadora RP w Federacji Rosyjskiej Krzysztofa Krajewskiego, był to atak słowny, przed fizycznym ochronili polskiego dyplomatę ochroniarze. Jednocześnie dodano, że strona rosyjska poinformowała, że osoby te chciały zapytać ambasadora, dlaczego Polska niby broni pokoju, ale finansuje wojnę uzbrajając Ukrainę[10]. Warto zaznaczyć, że teksty te nie zawierały komentarzy ekspertów, ani dziennikarzy, a jedynie relacjonowały wydarzenia.

Ich relatywnie niewielka ilość pokazuje jednak, że wydarzenie z Polski związane z próbą wykolejenia pociągu nie spotkało się z zainteresowaniem tureckiej opinii publicznej. Nie wszystkie media, które napisały o naruszeniu polskiej przestrzeni powietrznej przez rosyjskie drony w sierpniu 2025 roku umieściły teksty dotyczące sabotażu. Artykuły obszerniejsze pojawiły się w kilku mediach niszowych.

[8] Demiryolu hattında patlama | Polonya'ya Rusya mı sabotaj düzenledi?, <https://www.cnnturk.com/video/dunya/demiryolu-hattinda-patlama-polonyaya-rusya-mi-sabotaj-duzenledi-2361278>

[9] Polonya: Varşova-Lublin demir yoluna dün patlayıcı maddeyle sabotaj düzenlendi, <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/polonya-varsova-lublin-demir-yoluna-dun-patlayici-maddeyle-sabotaj-duzenlendi/3745755>

[10] Polonya büyükölçisine Rusya'da saldırı, <https://www.hurriyet.com.tr/dunya/polonya-buyukolcisine-rusyada-saldiri-43026261>

Tureckie media niszowe

Nazwa mediów	Tytuł	Pojawiające się treści
Haber Vakti 24.11.2025	Obywatel Ukrainy zatrzymany w związku z sabotażem kolei w Polsce[11]	- W związku z aktem sabotażu zatrzymano obywatela Ukrainy. - Polskie władze poinformowały, że dwóch obywateli Ukrainy miało przeprowadzić sabotaż na linii kolejowej, a następnie uciec na Białoruś. Tusk, twierdząc, że wskazani Ukraińcy współpracowali z rosyjskimi służbami, nie przedstawił dotychczas żadnych dowodów potwierdzających to oskarżenie.
YeniÇağ 24.11.2024	Sabotaż kolejowy w Polsce: Ukraińcy w areszcie[12]	- Prokuratura Krajowa poinformowała, że czterech obywateli Ukrainy zatrzymanych w ubiegłym tygodniu w związku z podejrzeniem udziału w akcie sabotażu zostało zwolnionych. - Premier Donald Tusk ogłosił w swoim wystąpieniu w parlamencie 18 listopada, że w kraju doszło do dwóch prób sabotażu na dwóch różnych liniach kolejowych. - Według Tuska, za oba te działania odpowiadają dwaj obywatele Ukrainy, którzy od dłuższego czasu mieli współpracować z Rosją. Premier dodał, że jedna z tych osób została skazana przez sąd we Lwowie za organizowanie aktów sabotażowych na Ukrainie w maju 2025 r., natomiast druga — związana z Donbasem — wjechała do Polski przez Białoruś jesienią 2025 r.
Astv.com.pl 21.11.2025	Premier Polski Tusk: wspierany przez Kreml sabotaż przekroczył linię krytyczną[13]	- Premier Polski Donald Tusk powiedział w wystąpieniu w parlamencie, że ostatnie wydarzenia — w tym akty sabotażu na polskich liniach kolejowych — nie pozostawiają żadnych złudzeń, iż Rosja wkroczyła w nową fazę swojej wojny hybrydowej. - Tusk zaznaczył, że strategia Rosji jest jasna: Europa, Ukraina, a przede wszystkim sama Polska mają zostać wewnętrznie skłócone.

[11] Polonya'daki demiryolu sabotajıyla ilgili bir Ukraynalı vatandaş gözaltına alındı, <https://www.habervakti.com/polonyadaki-demiryolu-sabotajiyila-ilgili-bir-ukraynali-vatandas-gozaltina-alindi>

[12] Polonya'da demiryolu sabotajı: Ukraynalı gözaltında, <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/polonyada-demiryolu-sabotaji-ukraynali-gozaltinda-982783h.htm>

[13] Polonya Başbakanı Tusk: Kremlin destekli sabotaj kritik sınırı aştı, <https://astv.com.tr/polonya-basbakani-tusk-kremlin-destekli-sabotaj-kritik-siniri-asti/>

İlkha 18.11.2025	Polska: Rosja jest odpowiedzialna za eksplozję na linii kolejowej[14]	• Rzecznik polskiego Ministerstwa Koordynacji Służb Specjalnych (ministra ds. służb specjalnych) Jacek Dobrzyński oświadczył, że „wszystko wskazuje na to, iż incydent kolejowy, do którego doszło w weekend, został zainicjowany przez rosyjskie służby specjalne”. • W incydencie, który premier Donald Tusk określił jako „bezprecedensowy akt sabotażu”, wysadzono w weekend fragment linii kolejowej łączącej stolicę Polski, Warszawę, z granicą ukraińską.
Reporteri.net .tr 18.11.2025	Polska podejrzewa, że za wybuchem na linii kolejowej stoi Rosja[15]	• Polska podejrzewa, że za eksplozją na jednej z głównych linii kolejowych prowadzących transport wojskowy i pomoc dla Ukrainy stoją rosyjskie służby wywiadowcze. Premier Donald Tusk określił to zdarzenie jako „bezprecedensowy akt sabotażu”. • Według przekazanych informacji podejrzani są obywatelami Ukrainy, którzy działali we współpracy z rosyjskim wywiadem i uciekli na Białoruś. • Kreml stwierdził 18 listopada, że Polska „ulega fali rusofobii”, która „rozkwita w całej Europie”. • Polscy urzędnicy, podobnie jak przedstawiciele innych państw europejskich, od dawna oskarżają Moskwę o prowadzenie „złożonej” kampanii sabotażu i szpiegostwa wymierzonej w kraje wspierające Ukrainę od momentu rozpoczęcia pełnoskalowej inwazji w lutym 2022 r. • Moskwa konsekwentnie odrzuca oskarżenia Zachodu o podpalenia, włamania, otrucia oraz ataki na osoby przebywające na Zachodzie.
Ekonomiknok ta.com	Incydent sabotażu kolejowego w Polsce jest wysoce podejrzany[16]	• Sabotaż kolejowy w Polsce budzi podejrzenia, bo wcześniejsze wydarzenia sugerowały próby wciągnięcia kraju w konflikt z Rosją. • „Głęboka struktura państwa” miała wcześniej bez powodzenia naciskać na prezydenta, by zaostrzył kurs wobec Moskwy — możliwe więc, że próbuje ponownie. • Premier ostrzegał tydzień wcześniej przed rosyjskimi „piątymi kolumnami”, co zbiegło się z obniżeniem napięcia na linii Polska–Białoruś.

[14] Polonya: Demiryolu hattındaki patlamadan Rusya sorumlu, <https://ilkha.com/dunya/polonya-demiryolu-hattindaki-patlamadan-rusya-sorumlu-492296>

[15] Polonya, demiryolu patlamasının arkasında Rusya'nın olduğundan şüpheleniyor, <https://reporteri.net/tr/haberler/tekne/Polonya-demiryolu-patlamas%C4%B1n%C4%B1n-arkas%C4%B1nda-Rusya%27n%C4%B1n-oldu%C4%9Fundan-%C5%9F%C3%BCpheleniyor/>

[16] Polonya'daki Demiryolu Sabotaj Olayı Son Derece Şüpheli, <https://ekonomiknokta.com/polonya-daki-demiryolu-sabotaj-olayi-son-derece-supheli-amp28313.htm>

		• Sabotaż pozornie szkodzi Rosji, więc nie ma logicznego powodu, aby to Moskwa go zleciła — mógłby wręcz zaszkodzić jej interesom i utrudnić negocjacje z USA. • Na takim incydencie zyskują przede wszystkim „jastrzębie” dążące do eskalacji konfliktu i przedstawienia Rosji jako agresora. • Sabotaż może być operacją pod fałszywą flagą, uderzającą w relacje USA–Rosja, zwłaszcza w kontekście projektu ustawy o karnych cłach wobec partnerów handlowych Moskwy. • Amerykańskie, polskie, brytyjskie i ukraińskie służby — według tej narracji — mogą mieć w takim zdarzeniu interes. • Rosyjskie źródła wywiadowcze ostrzegały wcześniej przed rzekomą polsko-ukraińską „symulacją” ataku na infrastrukturę krytyczną.
--	--	---

W przeciwieństwie do głównych tytułów prasowych, tureckie media niszowe znacznie częściej wprowadzają do przekazu elementy podważające oficjalną narrację polskich władz. W wielu z nich wyraźnie eksponowany jest wątek ukraiński — to obywatele Ukrainy przedstawiani są jako główni sprawcy sabotażu, co przesuwą uwagę odbiorców z działań rosyjskich na kontekst ukraiński. Charakterystyczne jest również konsekwentne podkreślanie rzekomego braku twardych dowodów na udział rosyjskich służb specjalnych, co tworzy wrażenie niepewności i niejednoznaczności sytuacji. Jednocześnie część tytułów dopuszcza, a czasem wręcz promuje, alternatywne scenariusze wydarzeń, w tym koncepcję „fałszywej flagi”, sugestie o działalności „głębokiej struktury państwa” czy spekulacje o spiskach zachodnich służb wywiadowczych.

W obrębie tych przekazów można wyróżnić dwa główne nurty. Pierwszy obejmuje media relacjonujące wydarzenia, ale w sposób wyraźnie nacechowany sceptycyzmem wobec polskich komunikatów — do tej grupy należą m.in. Haber Vakti, YeniÇağ, a częściowo także Reporteri.net.tr oraz İlkhā. Drugi nurt reprezentują media otwarcie spekulacyjne i konspiracyjnie interpretujące wydarzenia; najbardziej wyrazistym przykładem jest tu Ekonomiknokta.com, które powiela narracje zgodne z interesami Kremla i podważa racjonalność tezy o rosyjskim sprawstwie, jednocześnie sugerując udział innych aktorów, w tym państw zachodnich.

Rosyjskie media turekojęzyczne

Swoją narrację dotyczącą wydarzeń w Polsce przedstawił również Sputnik Türkiye, jednak tekstów było relatywnie niewiele i – co istotne – pochodzące z nich komentarze nie przebiły się do głównych mediów. Warto jednak zaznaczyć, że te teksty również przedstawiają polskie stanowisko, jednak zestawiają je z czy to z informacją o braku dowodów, czy to z wypowiedziami Kremla. Tworzy to obraz powątpiewania w polskie stanowisko, a także stosuje zabieg fałszywego obiektywizmu.

Nazwa mediów	Tytuł	Pojawiające się treści
Sputnik Türkiye 18.11.2025	Premier Polski Tusk pociągnął Ukraińców do odpowiedzialności za wysadzenie linii kolejowej[17]	• Premier Polski Donald Tusk oświadczył, że za eksplozję na linii kolejowej w Polsce odpowiadają obywatele Ukrainy. • Według Tuska, jeden z nich został wcześniej skazany za terroryzm we Lwowie, natomiast inny – mieszkaniec Donbasu – wjechał do Polski od strony Białorusi. • Tusk stwierdził, że Ukraińcy współpracowali z Rosją, nie przedstawiając jednak na to dowodów, i dodał, że po wybuchu sprawcy przekroczyli granicę na przejściu Brześć–Terespol.
Sputnik Türkiye 18.11.2025	Pieskow: Europejczycy powinni dokładnie przemyśleć rolę Ukraińców w sabotażu w Polsce[18]	• Rzecznik Kremla Dmitrij Pieskow zwrócił uwagę, że w kontekście sabotażu linii kolejowej w Polsce pojawiły się nazwiska obywateli Ukrainy, i stwierdził, że kraje europejskie powinny „dobrze przemyśleć tę kwestię”. • Nawiązał również do wcześniejszych doniesień, jakoby za wysadzenie gazociągów Nord Stream mieli odpowiadać obywatele Ukrainy. • Dodał, że „Polska obwinia Rosję o wszelkiego rodzaju działania hybrydowe i bezpośrednie agresje”. • „To niezwykle, że obywatele Ukrainy po raz kolejny pojawiają się w kontekście sabotażu i aktów terrorystycznych wymierzonych w krytyczną infrastrukturę” – stwierdził.
Sputnik Türkiye 19.11.2025	Premier Polski Tusk poprosił Zelenskigo o informacje o Ukraińcach zaangażowanych w sabotaż[19]	• Premier Donald Tusk zwrócił się do przywódcy władz w Kijowie o przekazanie informacji dotyczących obywateli Ukrainy zaangażowanych — według strony polskiej — w działania sabotażowe na terytorium Polski.

[17] Polonya Başbakanı Tusk, demiryolu hattındaki patlamadan Ukraynalıları sorumlu tuttu, <https://anlatilaninotesi.com.tr/20251118/polonya-basbakani-tusk-demiryolu-hattindaki-patlamadan-ukraynalilari-sorumlu-tuttu-1101098060.html>

[18] Peskov: Avrupalılar Polonya'daki sabotajda Ukraynalıların rolünü iyi düşünmeli, <https://anlatilaninotesi.com.tr/20251118/peskov-avrupalilar-polonyadaki-sabotajda-ukraynalilarin-rolunu-iyi-dusunmeli-1101098783.html>

[19] Polonya Başbakanı Tusk, ülkedeki sabotajlara karışan Ukraynalılar hakkında Zelenskiy'den bilgi talep etti, <https://anlatilaninotesi.com.tr/20251119/polonya-basbakani-tusk-ulkedeki-sabotajlara-karisan-ukraynalilar-hakinda-zelenskiyden-bilgi-talep-1101131446.html>

		• W swoim pełnym oświadczeniu powiedział: „Polska oczekuje, że wszelkie dostępne dane, które mogą pomóc nam zidentyfikować potencjalne zagrożenia wynikające ze współpracy rosyjskich służb wywiadowczych z niektórymi obywatelami Ukrainy, zostaną nam niezwłocznie przekazane”. • W poniedziałek premier Tusk poinformował, że na miejscu zdarzenia doszło do eksplozji, zaklasyfikował incydent jako sabotaż i wskazał obywateli Ukrainy jako odpowiedzialnych za ten czyn. Polska prokuratura wszczęła postępowanie karne pod kątem terroryzmu.
Sputnik Türkiye 24.11.2025	Sabotaż kolejowy w Polsce: zatrzymany Ukrainiec[20]	• Prokuratura Krajowa poinformowała, że w związku z tym incydentem zatrzymano obywatela Ukrainy. • Według ustaleń śledczych, dwóch obywateli Ukrainy miało przeprowadzić sabotaż na linii kolejowej, a następnie uciec na Białoruś. Tusk, twierdząc, że wskazani Ukraińcy współpracowali z Rosją, nie przedstawił dotychczas żadnych dowodów potwierdzających to oskarżenie. • Rzecznik Kremla Dmitrij Pieskow stwierdził, że „niezwykłe jest to, że Ukraińcy po raz kolejny pojawiają się w kontekście sabotażu na kolei w Polsce”. Przypomniat też, że Polska przy każdej okazji oskarża Rosję o działania z zakresu wojny hybrydowej, dodając, że w tej sytuacji „byłoby zaskakujące, gdyby Moskwa nie została o cokolwiek oskarżona”.

[20] Polonya'da demiryolu sabotajı: Bir Ukraynalı gözetlîna alındı, <https://anlatilaninotesi.com.tr/20251124/polonyada-demiryolu-sabotaji-bir-ukraynali-gozaltina-alindi-1101241400.html>

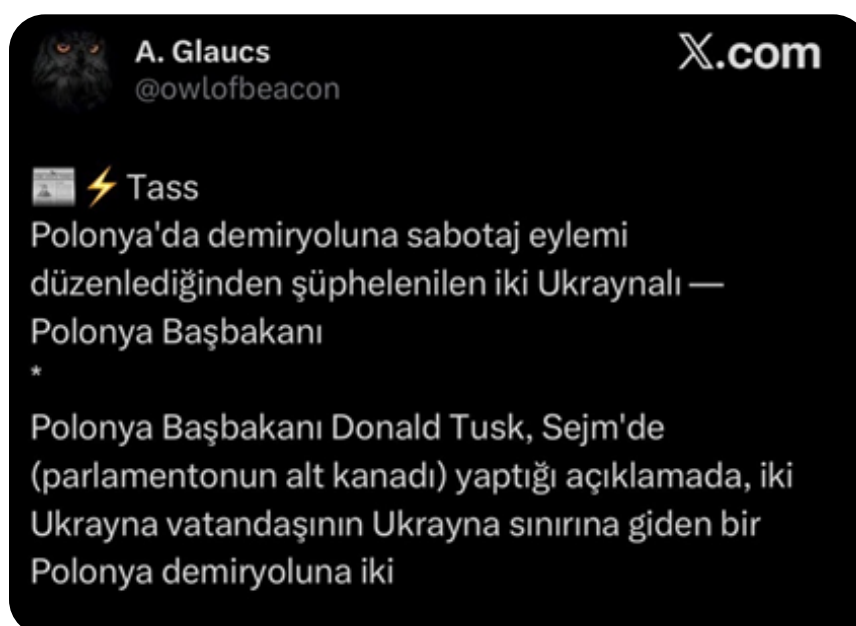
Rozdział 2.

Informacje o wydarzeniach w Polsce na platformach internetowych

Media społecznościowe

Na tureckich platformach internetowych pojawiły się wpisy mające charakter dezinformujący, wśród głównych narracji można wskazać:

- powołanie się na rosyjskie źródła



„Dwóch Ukraińców podejrzanych o sabotaż w Polsce”.

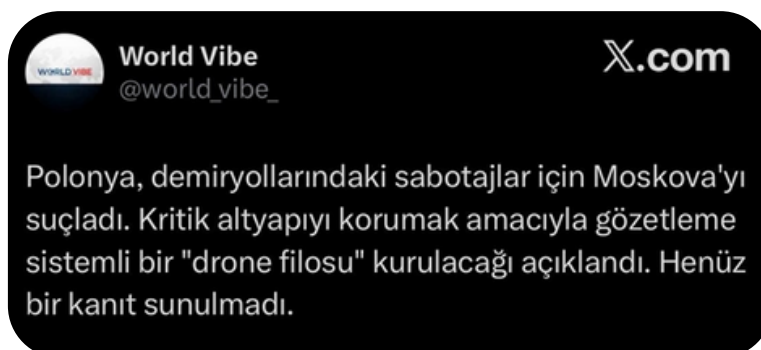
Został podany komunikat agencji TASS, który zgodnie z rosyjską narracją pominął wątek, że obywatele Ukrainy podejrzani o sabotaż w Polsce byli związani z rosyjskimi służbami i działali na ich zlecenie.

- dwa punkty widzenia



„Premier Tusk w Polsce miały miejsce dwie próby sabotażu infrastruktury kolejowej, które dokonali obywatele Ukrainy będący na usługach rosyjskiego wywiadu. Krem zaprzeczył oskarżeniom nazywając je rusofobią.”

- nie przedstawiono dowodów



„Polska oskarża Moskwę o sabotaż kolei. Zapowiedziano wysłanie „floty dronów” z systemami nadzoru do ochrony infrastruktury krytycznej. Jak dotąd nie przedstawiono żadnych dowodów.”

- **obniżenie wagi tematu** – do poważnego oskarżenia o akt terroru podłączony jest mem z politykami jadącymi pociągiem.



„Europejscy urzędnicy twierdzą, że rozkaz wysadzenia polskiej linii kolejowej wydała rosyjska służba wywiadowcza i że do tego zadania wyznaczyła dwóch Ukraińców. Ustalono również tożsamość sprawców, którzy uciekli z Polski do Białorusi.”

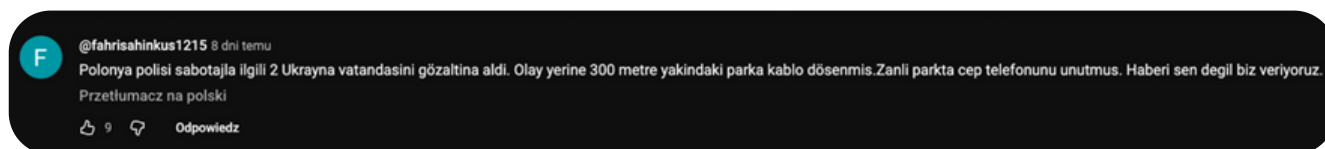
Warto jednak zaznaczyć, że wpisów tych było relatywnie niewiele. Znacznie mniej niż w przypadku naruszenia polskiej przestrzeni powietrznej przez rosyjskie drony. Nie wywoływały one również większego zainteresowania i szybko zostały wyparte informacjami innymi tematami.

Nagrania na platformie YouTube i komentarze

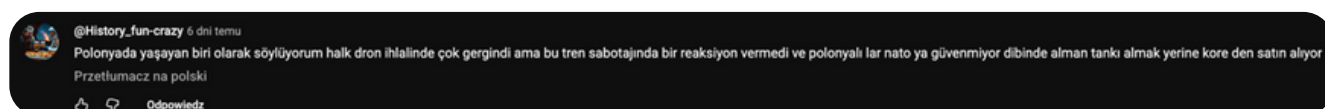
Po sabotażu pojawiło się również kilka nagrań mających tłumaczyć wydarzenia w Polsce. Nie ma ich wiele, gdyż na platformie YouTube znajdują się tylko dwa nagrania zawierające komentarze, a nie jedynie będące częścią programów informacyjnych z tureckich mediów. Miały one różne formy od takich przedstawiających rosyjskie stanowisko po informacyjne.

* Nagranie poświęcone sabotażowi zostało opublikowane na tureckim kanale poświęconym kwestiom związanym z Rosją. Warto zaznaczyć, że autor nagrywa siebie na tle Placu Czerwonego w Moskwie[21], jego kanał na YouTube ma ponad 21 tys. subskrybentów. Nagranie sugeruje, że to nie był wielki sabotaż, bo już kolejnego dnia jechały tą linią pociągi. Cały czas podkreśla, że autor nagrania nie wie, co się wydarzyło, że różne opcje są możliwe, ale zwraca uwagę, że w Polsce zawsze Rosjanie są podejrzani, że Rosja zaprzecza, że aresztowani zostali Ukraińcy. Powoduje to, że odbiorca zaczyna wątpić w oficjalne polskie oświadczenia, które zostały również przeczytane. Wątek polski stanowił tylko kilka minut z ponad godzinnego nagrania, więc nie odbił się on w komentarzach.

* Nagranie informujące o wydarzeniach w Polsce – bardzo ogólne powiedzenie, co to jest wolna hybrydowa, że są ataki dronów, sabotaż i że Europejczycy się tym martwią[22]. Film nie miał zbyt wielu wyświetleń (w okolicach 6 tysięcy), jednak uwagę zwróciły komentarze, które się pod nim pojawiły, gdyż przypominają one aktywność rosyjskich trolli, które widoczne są pod nagraniami skierowanymi do europejskich społeczności. Poniżej zostały przytoczone niektóre z nich, rozpowszechniające rosyjską narrację:



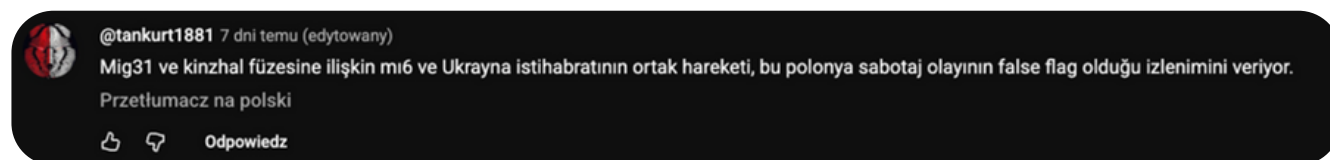
„Polska policja zatrzymała dwóch obywateli Ukrainy w związku z sabotażem. 300 metrów od miejsca zdarzenia podsłuchano park. Podejrzany zostawił tam swój telefon.”



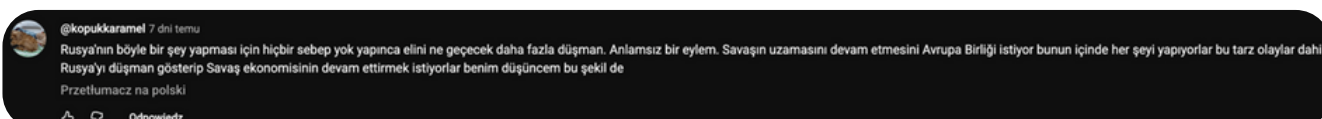
„Mieszkam w Polsce i mogę powiedzieć, że społeczeństwo bardzo przejęło się atakami dronów, ale na sabotaż pociągu już prawie nikt nie zareagował. Polacy nie ufają NATO — zamiast kupować niemieckie czołgi, wolą brać je od Korei.”

[21] <https://www.youtube.com/watch?v=iC4vQ438WNo&t=1s>

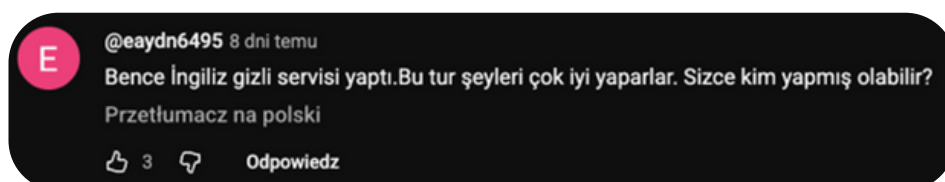
[22] https://www.youtube.com/watch?v=go_uN7y2Lak&t=4s



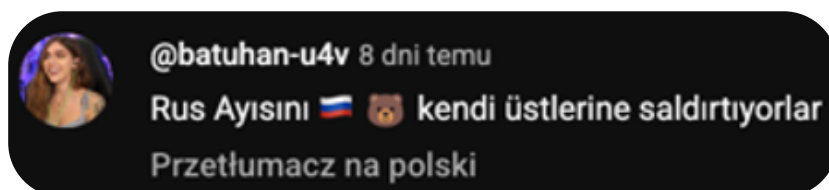
„Wspólne działania Mi6 i ukraińskiego wywiadu wokół rakiet MiG-31 i Kindzał sugerują, że polski sabotaż to operacja pod fałszywą flagą.”



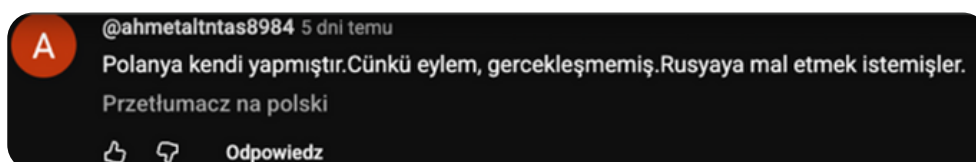
„Nie ma powodu, żeby Rosja robiła coś takiego. Jakich wrogów miałaby sobie tym narobić? To kompletnie bez sensu. To UE chce, żeby wojna trwała, i robi wszystko, by tak było — łącznie z takimi incydentami. Moim zdaniem chcą po prostu przedstawić Rosję jako agresora i utrwalić gospodarkę wojenną.”



„Moim zdaniem to robota brytyjskich służb. Oni są w tym świetni. Jak sądzicie — kto to zrobił?”



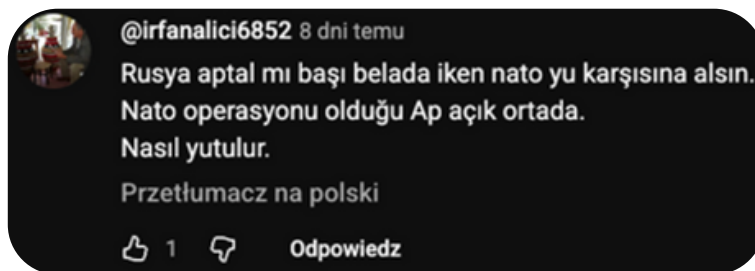
„Zmuszają rosyjskiego niedźwiedzia 🇷🇺 🐻, żeby ruszył do ataku.”



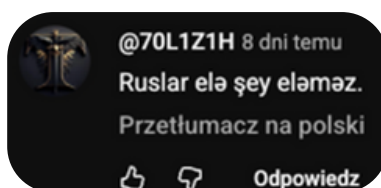
„Polska sama to robiła. Bo tak naprawdę nic się tam nie wydarzyło. Chcieli tylko zwalić winę na Rosję.”

[21] <https://www.youtube.com/watch?v=iC4vQ438WNo&t=1s>

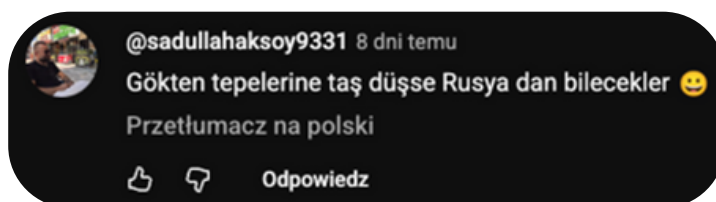
[22] https://www.youtube.com/watch?v=go_uN7y2Lak&t=4s



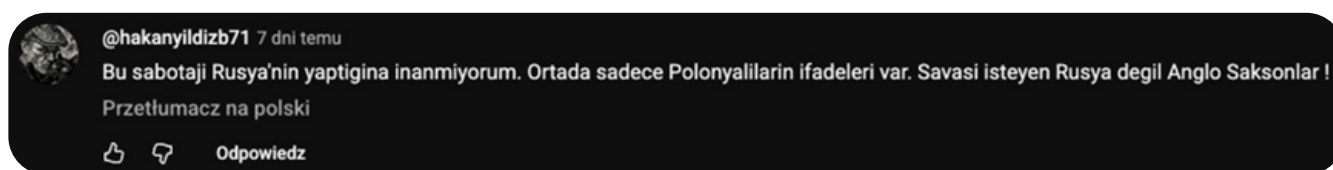
„Czy Rosja byłaby aż tak głupia, żeby zaczynać coś przeciwko NATO, kiedy ma własne problemy? To przecież oczywiste, że to operacja NATO. Jak można to łyknąć?”



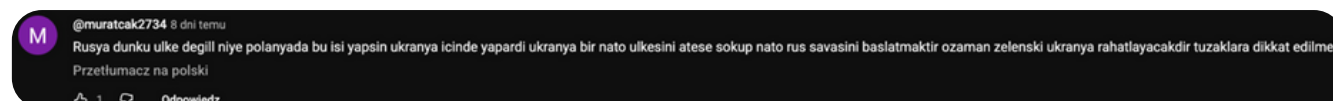
„Rosjanie tak nie działają.”



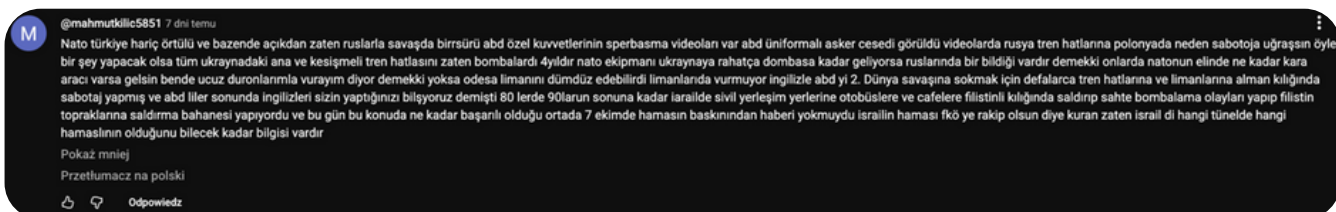
„Jeśli kamień spadnie z nieba, i tak powiedzą, że to Rosja 😊”



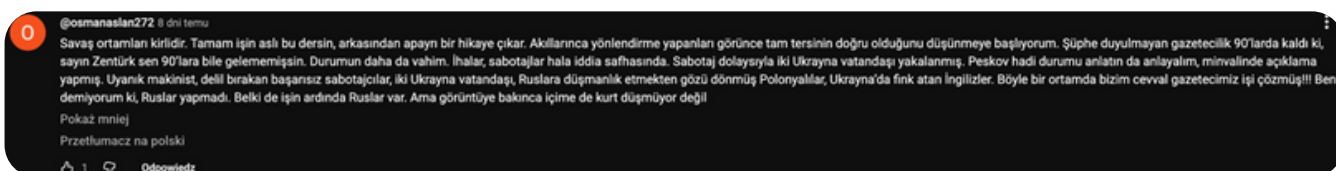
„Nie wierzę, że Rosja stała za tym sabotażem. Są tylko oświadczenia Polaków. To nie Rosja chciała wojny, tylko Anglosasi!”



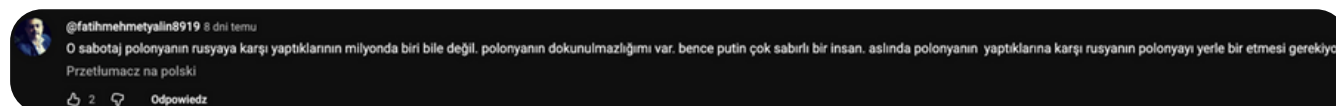
„Rosja nie jest już tym samym krajem co kiedyś. Dlaczego miałyby robić coś takiego w Polsce? Gdyby chciała, zrobiłaby to na Ukrainie. To Ukraina pcha państwo NATO w konflikt, żeby wywołać wojnę między NATO a Rosją. Zełenski i Ukraina wtedy odetchnęliby z ulgą. Trzeba uważać na takie pułapki.”



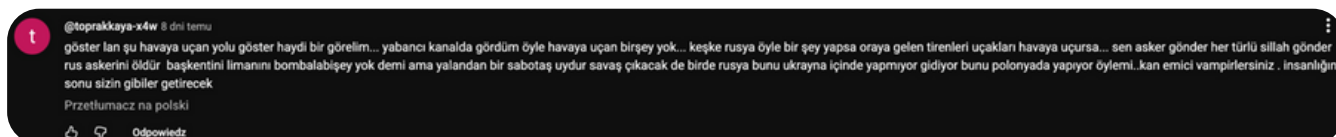
„NATO już jest w stanie wojny z Rosją — po cichu, a czasem jawnie. Turcja to wyjątek. Jest mnóstwo nagrań pokazujących sabotaż amerykańskich sił specjalnych — widać na nich ciała żołnierzy w amerykańskich mundurach. Dlaczego Rosja miałaby sabotować kolej w Polsce? Gdyby chciała, już dawno zniszczyłaby główne linie kolejowe na Ukrainie. Skoro sprzęt NATO dociera tam bez problemu od czterech lat, to chyba Rosjanie doskonale wiedzą, co robią. Mówią: ‘Sprowadzajcie wszystkie pojazdy NATO, a ja i tak rozwalę je tanimi dronami’. Przecież mogliby zniszczyć port w Odessie, a nawet go nie tknęli. Brytyjczycy przed II wojną światową sami sabotowali linie kolejowe i porty, udając Niemców, żeby wciągnąć USA do wojny. A w latach 80.–90. atakowali cywilów, autobusy i kawiarnie, przebierając się za Palestyńczyków — wszystko po to, by usprawiedliwić kolejne uderzenia. I teraz miałby ich zaskoczyć atak Hamasu 7 października? To przecież Izrael stworzył Hamas, żeby rywalizował z OWP.”



„Drony i sabotaż to nadal tylko oskarżenia. Dwóch obywateli Ukrainy zatrzymano w związku z sabotażem. Pieskow skomentował to w stylu: ‘Wyjaśnijmy sytuację, żebyśmy wiedzieli, o co chodzi’. Sprytny kierowca, sabotażysty, którzy zostawiają dowody, dwóch Ukraińców, Polacy zaślepieni wrogością do Rosjan, a Brytyjczycy szalejący na Ukrainie.”



„Ten sabotaż to nawet milionowa część tego, co Polska zrobiła Rosji. Polska ma иммунитет. Putin jest naprawdę bardzo cierpliwy. W zasadzie Rosja powinna zniszczyć Polskę za to, co robi przeciwko niej.”



„Pokażcie mi te tory, które niby wybuchły... Widziałem to na zagranicznym kanale — nic tam nie wyglądało jak eksplozja. Chciałbym, żeby Rosja naprawdę coś takiego zrobiła, wysadzała pociągi i samoloty, które tam lecą... Wysyłacie wojska, broń, zabijacie rosyjskich żołnierzy, bombardujecie ich miasta i porty. Mówicie, że ‘nic się nie dzieje’, a potem wymyślcie sabotaż i straszycie wojną. I niby Rosja zamiast działać na Ukrainie idzie i robi to w Polsce? Jesteście krwiożerczymi wampirami. Tacy ludzie jak wy doprowadzą świat do końca.”

Rozdział 3.

Wnioski i rekomendacje

Wnioski

Analiza tureckojęzycznej infosfery po sabotażu na linii kolejowej Warszawa–Lublin pokazuje, że wydarzenie to zostało odnotowane, ale nie stało się istotnym punktem odniesienia ani w głównym nurcie mediów, ani w szerszej debacie publicznej w Turcji. W porównaniu z naruszeniem polskiej przestrzeni powietrznej przez rosyjskie drony z września 2025 r. skala zainteresowania była wyraźnie mniejsza: liczba artykułów była ograniczona, część redakcji, które relacjonowały incydent z dronami, w ogóle nie podjęła tematu sabotażu na torach. Dominował przekaz informacyjny, oparty przede wszystkim na depeszach PAP i oficjalnych wypowiedziach polskich władz, pozbawiony komentarzy eksperckich czy pogłębionych analiz.

W popularnych mediach tureckich (Yeni Şafak, Hürriyet, TRT Haber, A Haber, Anadolu Ajansı, CNN Türk) sabotaż został przedstawiony zasadniczo jako element szerszego ciągu wydarzeń związanych z wojną w Ukrainie oraz rosyjską aktywnością hybrydową w Europie. Artykuły relacjonowały stanowisko premiera Donalda Tuska i ministra Radosława Sikorskiego, podkreślając strategiczne znaczenie linii Warszawa–Lublin dla transportu pomocy wojskowej na Ukrainę oraz kontekst eskalacji sabotażu i szpiegostwa przypisywanych Rosji. Tylko nieliczne materiały – przede wszystkim CNN Türk – wprowadzały element „fałszywego obiektywizmu”, zestawiając polskie oskarżenia z rosyjskimi zaprzeczeniami i stosując sformułowania typu „rzekome” próby sabotażu. Mimo to przekaz głównego nurtu pozostawał relatywnie spójny z polską interpretacją wydarzeń, a rosyjskie narracje nie zostały szeroko zreprodukowane.

Znacznie większą podatność na wprowadzanie treści podważających polską narrację widać w tureckich mediach niszowych. W części z nich wyraźnie eksponowany jest wątek ukraiński – to obywatele Ukrainy pojawiają się jako główni sprawcy, co przesuwając punkt ciężkości z odpowiedzialności rosyjskich służb na kontekst ukraiński. Równolegle konsekwentnie podkreślany jest brak „twardych dowodów” na udział Rosji, co buduje wrażenie niepewności i relatywizuje polskie komunikaty. W części przekazów pojawiają się otwarcie spekulacyjne scenariusze: sugestie operacji pod fałszywą flagą, odwołania do „głębokiej struktury państwa” czy rozbudowane konstrukcje spiskowe, w których na liście potencjalnych beneficjentów incydentu pojawiają się nie tylko Polska i Ukraina, lecz także USA, Wielka Brytania czy szerzej „Zachód”. Szczególnie wyraźnie widoczne jest to w narracji Ekonomiknokta.com, która de facto powiela schemat rosyjskiej propagandy – kwestionując sensowność rosyjskiego sprawstwa, obciążając winą „jastrzębie” na Zachodzie i wpisując sabotaż w ramę antyrosyjskiej prowokacji.

Rosyjskie medium państwowe Sputnik Türkiye, obecne w tureckiej infosferze jako jeden z głównych wektorów kremlowskich narracji, zareagowało na wydarzenia w Polsce z pewnym opóźnieniem i umiarkowaną intensywnością. Opublikowane teksty formalnie relacjonują wypowiedzi premiera Tuska oraz działania polskiej prokuratury, ale konsekwentnie budują przestrzeń wątpliwości poprzez eksponowanie ukraińskiego pochodzenia podejrzanych, podkreślanie braku przedstawionych dowodów na ich współpracę z rosyjskim wywiadem oraz obszerną prezentację komentarzy rzecznika Kremla Dmitrija Pieskowa. Zestawienie polskich komunikatów z rosyjskimi dementi oraz przywoływanie innych przypadków, w których pojawiają się Ukraińcy jako rzekomi sprawcy sabotażu (np. Nord Stream), wpisuje się w typowy zabieg „fałszywego obiektywizmu” i zarazem wzmacnia narrację o „rusofobii” w Europie.

W przestrzeni mediów społecznościowych i na platformie YouTube sabotaż kolejowy stał się pretekstem do reprodukcji dobrze znanych, szerszych narracji prorosyjskich i antyzachodnich, choć skala tej dyskusji była ograniczona i krótkotrwała. Liczba wpisów dotyczących Polski była wyraźnie mniejsza niż w przypadku wcześniejszych ataków dronowych, a same treści szybko zostały wyparte przez inne tematy. Tam, gdzie się pojawiały, dominowały trzy motywy: kwestionowanie wiarygodności polskich władz („brak dowodów”, „Polska sama to zrobiła”), przerzucanie odpowiedzialności na Zachód (USA, Wielką Brytanię, NATO) oraz przedstawianie Rosji jako aktora racjonalnego, niechętnego eskalacji i rzekomo zmuszanego do reakcji przez agresywne działania Zachodu. Komentarze pod nagraniami na YouTube – zarówno tymi produkowanymi w otwarcie prorosyjskiej ramie, jak i bardziej „informacyjnymi” – wzmacniają obraz Polski jako państwa prowokacyjnego, NATO jako faktycznego agresora i Ukrainy jako podmiotu wciągającego sojuszników w konflikt z Rosją.

Łącznie zebrany materiał pozwala stwierdzić, że sabotaż na linii Warszawa–Lublin stał się w tureckiej infosferze wydarzeniem o ograniczonej nośności, ale jednocześnie dobrze ilustruje mechanizmy działania rosyjskiej wojny informacyjnej w Turcji. Główne media relacjonują incydent w sposób stosunkowo neutralny, opierając się na polskich źródłach i nie przejmując agresywnie rosyjskiej narracji. Natomiast w niszowych portalach, rosyjskich mediach tureckojęzycznych oraz w segmentach mediów społecznościowych i YouTube tworzy się gęsta sieć przekazów podważających polskie stanowisko, relatywizujących odpowiedzialność Rosji oraz przerzucających winę na Ukrainę i szeroko rozumiany Zachód. Niska intensywność tej fali narracyjnej w porównaniu z incydem dronowym wynika przede wszystkim z mniejszej atrakcyjności medialnej samego wydarzenia, ale sam schemat wykorzystywania polskich doświadczeń bezpieczeństwa jako pola do rozgrywania sporów narracyjnych w Turcji pozostaje taki sam.

Rekomendacje

* Wzmocnienie proaktywnej komunikacji Polski w tureckojęzycznej infosferze

Skala i charakter przekazu pokazują, że polskie stanowisko dociera do tureckich mediów głównie przez PAP i cytaty z wystąpień premiera oraz ministra spraw zagranicznych. Warto rozbudować **bezpośrednią komunikację po turecku** – krótkie komunikaty, Q&A i infografiki wyjaśniające kontekst sabotażu (rola linii Warszawa–Lublin, znaczenie dla Ukrainy, charakter wojny hybrydowej) kierowane do redakcji oraz odbiorców w mediach społecznościowych. Pozwoli to zmniejszyć przestrzeń na interpretacje narzucane przez źródła rosyjskie lub prorosyjskie.

* Systematyczny monitoring i szybka reakcja na narracje „braku dowodów”

Powtarzającym się motywem zarówno w mediach niszowych, jak i w Sputniku oraz na YT, jest podważanie polskich ustaleń poprzez akcentowanie „braku dowodów”. Zalecane jest uruchomienie **stałego monitoringu tureckojęzycznych mediów i platform społecznościowych** pod kątem tego typu narracji oraz przygotowanie **z góry gotowych materiałów wyjaśniających** (np. jak wygląda śledztwo, jakie są standardy współpracy służb, jakie dowody mogą być niejawne z powodów bezpieczeństwa). Dzięki temu reakcja może być szybka, spójna i wielokrotnie używana w podobnych sytuacjach.

* Praca z mediami niszowymi jako „obszarem ryzyka”

Niszowe portale (w tym te o wyraźnym profilu konspiracyjno-anty Zachodem) okazały się szczególnie podatne na przejmowanie narracji prorosyjskich. Warto traktować je jako **obszar ryzyka, ale nie wyłącznie zagrożenia** – część z nich mimo sceptycyzmu nadal odwołuje się do polskich źródeł. Możliwe są tu działania miękkie: oferowanie **wywiadów z polskimi ekspertami**, dostarczanie **prostych wyjaśnień dot. wojny hybrydowej** czy **faktów o polskim wsparciu dla Ukrainy**, tak aby zminimalizować przekazy oparte wyłącznie na źródłach rosyjskich.

* Obecność na YouTube i w mediach społecznościowych w formie „explainera”

Nagrania na YT i komentarze pod nimi pokazują, że istotna część dyskusji toczy się w formie **emocjonalnych, uproszczonych narracji**, często mieszających wątki historyczne, spiskowe i bieżące. Warto rozważyć stworzenie **krótkich materiałów wideo po turecku** (np. 3–5 minut) wyjaśniających: czym są ataki hybrydowe, jak wygląda wsparcie dla Ukrainy, dlaczego sabotaż na torach jest realnym zagrożeniem, a nie „wymyślonym incydentem”. Tego typu treści mogłyby być publikowane na kanałach ambasady, instytutów czy w ramach współpracy z tureckimi ekspertami.

* Łączenie narracji o sabotażu z szerszą opowieścią o bezpieczeństwie Europy

W wielu materiałach tureckich (zwłaszcza mainstreamowych) sabotaż był osadzany w kontekście wojny na Ukrainie i bezpieczeństwa szlaków dostaw. Warto ten wątek świadomie wzmacniać: przedstawiać Polskę nie tylko jako państwo poszkodowane, ale jako **kluczowy element bezpieczeństwa europejskiego** i infrastrukturalnego „kręgosłupa” wsparcia dla Ukrainy. Taka rama ułatwia budowanie zrozumienia dla polskich działań także w Turcji, gdzie percepcja wojny często bywa bardziej zdystansowana.

* Przygotowanie „scenariuszy komunikacyjnych” na wypadek kolejnych incydentów

Zarówno naruszenie przestrzeni powietrznej przez drony, jak i sabotaż na torach pokazały, że każdemu kryzysowi towarzyszy szybka fala dezinformacji w tureckojęzycznym Internecie. Rekomendowane jest opracowanie **gotowych scenariuszy reagowania komunikacyjnego** (pre-bunking i debunking) dla kolejnych incydentów: zestaw kluczowych komunikatów po turecku, lista priorytetowych redakcji i influencerów, matryca najczęstszych prorosyjskich narracji wraz z odpowiedziami. Umożliwi to skrócenie czasu reakcji i zwiększy spójność polskiej obecności w tureckiej infosferze.
